

Suchý poldr vážně naruší říční ekosystém řeky Bečvy

Praha, 20. 3. 2023

Na řece Bečvě pod Valašským Meziříčím připravuje Povodí Moravy velké vodní dílo, které má chránit obyvatele níže po proudu před ničivými povodněmi¹. O nutnosti protipovodňových opatření nejsou ani mezi odbornou veřejností pochyby. Ty naopak vyvstávají nad návrhem velké vodní stavby², která nevratně zasáhne říční krajinu a potažmo i její obyvatele. Záměr je nyní projednáván v rámci návrhu Aktualizace č. 6 Politiky územního rozvoje (A6 PÚR)³ a Česká botanická společnost k němu vydala své stanovisko⁴.

Aktuálně uvažovanou variantou protipovodňové ochrany na Bečvě v úseku Hustopeče nad Bečvou – Skalička je boční suchý poldr⁵. Jakkoliv je tato varianta k přírodě šetrnější než přehrada, stále se jedná o velkou stavbu, která zásadně naruší současnou strukturu říčního koryta a tím celý na něj vázaný říční ekosystém. Stavbou navíc dojde patrně k úplné likvidaci evropsky významné lokality Hustopeče-Štěrkáč⁶ a stejnojmenné přírodní památky⁷, kde je hlavním předmětem ochrany lužní les, který je zároveň biotopem evropsky ohroženého brouka lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*). Jedná se o zachovalé tvrdé a měkké luhy, v navazujícím řečišti jsou jedinečně vyvinuty až desítky metrů široké lavice sedimentů, které jsou dynamicky přesouvány. Tyto biotopy jsou v evropském i národním kontextu hodnoceny jako ohrožené nebo blízké ohrožení⁸ a jejich ochrana má tedy i širší společenský přesah. Popsaný komplex reprezentuje velmi vzácně zachovanou ekologickou strukturu a funkci říční nivy, po celé délce toku Bečvy (od pramene až k ústí) se podobně rozsáhlý a zachovalý úsek již nevyskytuje.⁹

Dynamický říční ekosystém řeky Bečvy je dokonce považován za vzor zachovalé volně tekoucí řeky s relativně neovlivněným splaveninovým režimem v podmínkách České republiky.¹⁰

V rámci tzv. multikriteriální analýzy¹¹, která předcházela A6 PÚR, bylo hodnoceno několik variant staveb, soustava lokálních přírodě blízkých protipovodňových opatření však mezi variantami nebyla. Dílčí návrhy takových řešení přitom existují¹², Povodí Moravy některé na řece Bečvě i realizuje¹³. Česká botanická společnost se proto domnívá, že nebyly uspokojivě prověřeny jiné, citlivější formy protipovodňové ochrany na řece Bečvě a apeluje na hledání takového řešení, které unikátní kus přírody zachová i dalším generacím.

Kontakt:

Mgr. Marie Popelářová

mariepopelarova@post.cz, tel: 724 827 167

¹<http://www.pmo.cz/cz/projekty/ppo-pobecvi-x/>

²<http://skalicka.pmo.cz/cz/stranka/koncepce-ochrany-pobecvi/>

³<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky/navrh-aktualizace-c-6-politiky-uzemniho-rozvoje-ce>

⁴https://botanospol.cz/sites/default/files/2023-03/CBS Stanovisko_poldr_na_rece_Becve_Skalicka_2023.pdf

⁵<https://eagri.cz/public/web/mze/voda/novinky/definitivne-potvrzeno-vodni-dilo.html>

⁶https://drusop.nature.cz/ost/chrobijekty/evl/index.php?SHOW_ONE=1&ID=12213

⁷https://drusop.nature.cz/ost/chrobijekty/zchru/index.php?SHOW_ONE=1&ID=14234

⁸<https://www.priroda.nature.cz/index.php/priroda/article/view/21>

⁹<http://www.uprm.cz/aktivity/becva-pro-zivot/>

¹⁰<https://www.casopis.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/naplni-narizeni-o-obnove/>

¹¹<http://skalicka.pmo.cz/cz/stranka/dokumenty-ke-stazeni/>

¹²<http://www.uprm.cz/aktivity/becva-pro-zivot/>

¹³<http://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/ministr-zemedelstvi-a-ministryne-zivotniho-prostredi-zahajili-revitalizaci-becvy-u-usti/>